

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут архітектури, будівництва та землеустрою
Кафедра архітектури будівель та дизайну

**«Прийоми архітектурно-дизайнерського вирішення
виставкових комплексів»**

Розрахунково-пояснювальна записка
до кваліфікаційної роботи
на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»
зі спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»
(освітня програма «Дизайн архітектурного середовища»)

Група 601-АД № 11334005 ПЗ

Розробив студент групи 601-АД

« 17 » 01 2025 р. [підпис] / Кажотін Т.Г. /
(число, місяць, рік) (підпис) (прізвище, ініціали)

Керівник кваліфікаційної роботи:

« 17 » 01 2025 р. [підпис] / Новоселогур Ф.Б. /
(число, місяць, рік) (підпис) (прізвище, ініціали)

Консультант з архітектурних конструкцій:

« 17 » 01 2025 р. [підпис] / Семко О.В. /
(число, місяць, рік) (підпис) (прізвище, ініціали)

Консультант з інженерного благоустрою територій та
транспорту:

« 17 » 01 2025 р. [підпис] / Новоселогур Ф.Б. /
(число, місяць, рік) (підпис) (прізвище, ініціали)

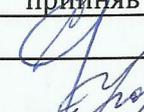
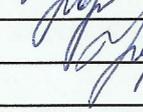
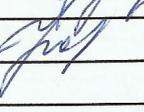
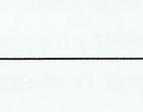
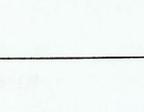
Допустити до захисту

Завідувач кафедри [підпис]

« 17 » 01 2025 р. [підпис] / Григоруканко В.А. /
(число, місяць, рік) (підпис) (прізвище, ініціали)

2025

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Архітектурні конструкції			
Інженерний благоустрій території та транспорт			
<i>Директор підприємства</i>			

7. Дата видачі завдання 28 жовтня 2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
	Загальні збори дипломників, зустріч із керівництвом дипломного проектування. Затвердження наказом по університету тем дипломних проектів та керівників (наказ № 818-ф,а від 09.08.2024). Розподіл студентів на виробничу практику (дослідницьку та переддипломну). Складання програми-завдання на кваліфікаційну роботу. Робота по збору вихідних даних.	02 – 25.10.2024	
	Початок виконання кваліфікаційної роботи. Видача затверджених кафедрою бланків-завдання на кваліфікаційну роботу.	28.10.2024	
	Затвердження та захист ескіз-ідеї містобудівного, планувального і об'ємно-просторового вирішення об'єкту проектування.	04 – 08.11.2024	
	Кафедральна перевірка: попереднє узгодження креслень ескізу по об'єкту проектування комісією кафедри. Початок процесу перевірки на плагіат пояснювальної записки.	02 – 06.12.2024	
	Кафедральна перевірка: затвердження ескізу комісією кафедри. Допуск до подальшої роботи.	23 – 27.12.2024	
	Міжкафедральна перевірка: перегляд стану кваліфікаційної роботи комісією. Затвердження відповідних розділів проекту консультантами.	06 – 10.01.2025	
	Завершення перевірки пояснювальної записки на плагіат.	17.01.2025	
	Рецензування. Отримання рецензії.	13 – 17.01.2025	
	Здавання роботи і пояснювальної записки на кафедру. Допуск до захисту. Попередній захист.	13.01 – 17.01	
	Захист кваліфікаційної роботи в ЕК.	20 – 24.01.2025	

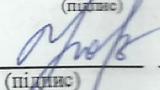
Студент

(підпис)

Качотін Т.Г.

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Новоселів І.С.
(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

Відомість ілюстрацій та креслень графічної експозиції кваліфікаційної роботи.....	3
ВСТУП.....	4
1. НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ЧАСТИНА.....	6
1.1. Розділ I. Етапи розвитку та типологічні особливості виставкових центрів.....	6
1.1.1. Історичні етапи розвитку виставкових центрів.....	6
1.1.2. Фактори, що впливають на організацію виставкових центрів.....	12
1.1.3. Типологічні особливості та класифікація виставкових центрів.....	14
1.2. Розділ II. Містобудівні та об'ємно-планувальні особливості вирішення виставкових комплексів.....	16
1.2.1. Містобудівні вимоги організації виставкових комплексів.....	16
1.2.2. Функціонально-планувальне та конструктивне вирішення виставкових комплексів.....	19
1.2.3. Об'ємно-просторова організація комплексів.....	24
1.3. Розділ III. Організація внутрішнього експозиційного простору.....	26
1.3.1. Функціональна організація виставкових залів та ергономічні вимоги.....	26
1.3.2. Засоби художньої виразності інтер'єрів експозиційних залів.....	31
1.3.3. Прийоми архітектурно-планувальної організації виставкових центрів.....	38
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ПО РОБОТІ.....	40
2. АРХІТЕКТУРНО-ПРОЄКТНА ЧАСТИНА.....	42
2.1. Містобудівне обґрунтування рішення.....	43
2.2. Архітектурно-дизайнерське вирішення об'єкту.....	47
3. АРХІТЕКТУРНІ КОНСТРУКЦІЇ.....	50
3.1. Загальне конструктивне вирішення об'єкту.....	51
3.2. Характерні конструктивні елементи об'єкту.....	53
5. ІНЖЕНЕРНИЙ БЛАГОУСТРІЙ ТЕРИТОРІЇ ТА ТРАНСПОРТ.....	63
5.1. Організація транспортно-пішохідних зв'язків.....	64
5.2. Благоустрій об'єкту дослідження.....	65
6. ДИЗАЙН СЕРЕДОВИЩА.....	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	73

					601-АД 11394005 ПЗ			
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	Пояснювальна записка	Літ.	Арк.	Аркушів
Розробив		Какотін Т.Г.		17.01.25				
Керівник		Новосельчук Н.Е.		17.01.25			2	74
Консультант		Семко О.В.		17.01.25				
Комп'ютер. Зав. кафедри		Новосельчук Н.Е.		17.01.25				
		Ніколаєнко В.А.		17.01.25				

СХЕМА ПОДІЛУ ГРАФІЧНОЇ ЕКСПОЗИЦІЇ НА АРКУШІ А1

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18

ВІДОМІСТЬ ІЛЮСТРАЦІЇ ТА КРЕСЛЕНЬ

Аркуш	Найменування	Примітка
1	Науково-дослідницька частина. Розділ 1	
2	Науково-дослідницька частина. Розділ 1	
3	ЗД рендер / перспектива	
4	Фасад	
5	Фасад	
6	Фасад	
7	Науково-дослідницька частина. Розділ 2	
8	Науково-дослідницька частина. Розділ 2	
9	ЗД рендери / перспективи	
10	Розріз	
11	Розріз	
12	Розріз	
13	Науково-дослідницька частина. Розділ 3	
14	Науково-дослідницька частина. Розділ 3	
15	Містобудівна частина, Опора, Схематичний / ситуаційний план	
16	ЗД рендери / перспективи	
17	План	
18	План	

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

ВСТУП

Виставка завжди пов'язана з матеріальними та духовними досягненнями суспільства та розглядається як самостійний феномен проектної та художньої діяльності. Сучасні виставки є активним засобом просування товарів, послуг, нових технологій та науково-технічних досягнень. Виставка є територією для комунікації людей із спільними професійними інтересами. Виставка має мету залучити до спілкування велику аудиторію відвідувачів та споживачів. На сьогодні виставкова діяльність може суттєво збільшити інформаційно-комунікативне поле за рахунок проведення конференцій, конгресів, заключення договорів, майстер-класів та ін.

Виставки організовуються для демонстрації досягнень у всіх галузях людської діяльності: промисловість; с/г; техніка; культура. Виставки мають різні засоби інформації і мають вплив на самі широкі маси відвідувачів.

Тут з'єднані воедино такі засоби як: Натурний показ. Друкована інформація. Архітектура. Живопис. Скульптура. Графіка. Кіно. Музика.

Всесвітні виставки продовжують грати помітне значення у розвитку архітектури і дизайну і на сьогоднішній день. Вони є своєрідною лабораторією архітектурного експерименту, що дозволяє зрівнювати, оцінювати і оббирати прогресивні прийоми розпланування, матеріалу, конструкції, дизайну.

Виставки розрізняються різноманіттям тематики і експонатів: квіти і синтетичні матеріали, картини, скульптура, вироби прикладного мистецтва, реклами, будівництва, оздоблювальних матеріалів, сантехніки тощо.

Необхідним є проведення модернізації виставок, їх площ, створення нових. Це продиктовано вимогами сьогодення: темпами розвитку економіки, промисловості, штучного інтелекту. На сьогодні в Україні не так багато спеціалізованих виставкових будівель. Це міжнародний виставковий центр у Києві, ВДНХ та ін. Частина виставок розмістилась у реконструйованих будівлях, в минулому промислових об'єктах, які занепали після розпаду радянського союзу. Сьогодні ці об'єкти зазнали відновлення та реконструкції

										Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат	601-АД 11394005 ПЗ					

виставці 1872 р. вже переважала павільйонна система побудови комплексу. Будівництво спеціальних павільйонів диктувалося не лише удосконаленням експозиційної діяльності, а й економічними міркуваннями. Вперше було обґрунтовано, що будівництво самостійних споруд не дорожче, ніж пристосування для виставок існуючих будівель.

Третій етап розвитку виставкових комплексів дозволяє виділити виникнення постійних виставкових споруд. Виставки укріпилися як обов'язковий елемент громадського життя, що потребувало спеціальних капітальних будівель (1896 р. – Художньо-промислова виставка в Нижньому Новгороді; 1889 р. – Всесвітня виставка в Парижі; 1939 р. –

Всесоюзна сільськогосподарська виставка (ВСГВ) в Москві; 1958 р. – Виставка досягнень народного господарства – ВДНГ в м. Києві).

Четвертий етап розвитку виставкових комплексів дозволяє виділити виникнення сучасних виставкових споруд. Діловий світ в 1990-ті роки знову “відкрив” виставки як найбільш інтерактивний засіб, що потребувало спеціальних виставкових комплексів, які відповідали б вимогам часу.

Історичні етапи розвитку виставок.

1. Дореволюційний етап. Перша всесвітня виставка у Лондоні

1851 р. – Англія – фінансова, промислова і торгова столиця світу. Найбільший у світі порт, інтенсивний розвиток промисловості і лідерська позиція на світовому ринку, майже половина світової переробки хлопку та ін. Виставка в Англії явилася ще одним свідоцтвом могутності Англії і її абсолютної переваги над іншими країнами. Девіз лондонської виставки: «Хай всі народи працюють спільно над великою справою – удосконалення людства». Назва: «Велика виставка виробів промисловості всіх націй 1851 року»

У Лондонському Гайд-Парку за проектом арх. **Джозефа Пакстона** (за основною професією вчитель-садовод і будівельник оранжерей) було споруджено **Кришталевий палац – Кристаллпалас**. Проект містив сміливі архітектурні і технічні ідеї, демонстрував нові конструкційні можливості

										Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат						

601-АД 11394005 ПЗ

1. Пишний еkleктичний декор в 2-й пол. XIX ст. заповнив все предметно-просторове середовище всесвітніх виставок цього періоду. Виставки не могли здолати традиційних «магазинних» методів показу експозиції. Загальний стиль експозиції не склався як пластично образне художнє рішення.

2. XX століття принесло нові форми організації показу експозиції. Рациональна конструктивна схема стає основою організації предметного середовища виставки. Все більше виставки базуються на даних соціології, психології, кібернетики, використовують різні види мистецтва та досягнення науки і техніки.

3. В роки після 2-ї світової війни виставка як засіб формування суспільного свідомості все частіше звертається до образної мови. Виставка будується на основі єдиного сценарного плану становиться комплексним видовищем, де експонат, як у театрі, виступає засобом впливу на глядача.

4. Сучасна виставкова практика йде в ногу з розвитком промислового виробництва.

5. Проблеми виставкової практики розглядаються разом із соціально-економічною системою, культури суспільства і середовища існування.

1.2. Фактори, що впливають на організацію виставкових комплексів.

- При проектуванні виставкових комплексів необхідно враховувати різні фактори. Їх можна поділити на дві групи: зовнішні фактори, до яких відносяться природно-кліматичні, науково-технічні та соціально-економічні; внутрішні фактори, такі як змістовна складова виставок, їх семантичне та образне вирішення, використання сучасних, місцевих матеріалів, впровадження інноваційних передових технологій, конструктивні вирішення, світловий дизайн, художньо-композиційне вирішення, психологічне навантаження на глядача.

										Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат						

601-АД 11394005 ПЗ

- Розглянемо деякі з них більш детально. Так, при проектуванні виставкового комплексу необхідно враховувати природно-кліматичні фактори, такі як: 1) температурно-вологісний режим, напрям вітру, кліматична зона, близькість розташування водойм; 2) географічна широта: характер ґрунтів, близькість розташування підземних вод, сейсмічність, сонячна радіація; 3) природні ресурси: рельєф місцевості, його висота, наявність гір та ухил поверхні, наявність ландшафтів, водойм.

- *Санітарно-гігієнічні фактори:* дотримання рівня шуму, освітлення, дотримання санітарно-гігієнічних норм.

- Соціально-економічні фактори: духовні та матеріальні потреби, звичаї та традиції, рівень економічного розвитку суспільства, досягнення в науці, промисловості та виробництві, ергономічна відповідність .

- *Психофізіологічні фактори:* вплив архітектурного середовища на психоемоційний стан відвідувачів, створення відповідного настрою архітектурно-художніми засобами та прийомами, особливості соціальних відносин, комфортність створених умов праці для службового персоналу, комфортність для відвідувачів.

- *Містобудівні фактори:* розташування виставкового комплексу відносно міста, щільність забудови, кількість населення, статус міста, особливості містобудівної ситуації, розвиток інфраструктури.

- *Естетичні фактори:* семантика простору, ефектне, виразне вирішення виставкового комплексу, високий художній та смисловий рівень благоустрою, святкове та вечірнє освітлення території комплексу і будівлі, художня привабливість середовища в цілому.

-

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

Розділ 2. МІСТОБУДІВНІ ТА ОБ'ЄМНО-ПЛАНУВАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРІШЕННЯ ВИСТАВКОВИХ КОМПЛЕКСІВ

2.1. Містобудівні вимоги організації виставкових комплексів.

Виставковий комплекс – це система факторів, які здійснюють безпосередній вплив на глядачів та відвідувачів; дають можливість отримати новітню інформацію, знання в тій або іншій галузі, розширити професійний кругозір. Виходячи з цього виставковий комплекс повинен включати: виставкові будівлі або павільйони, експозиції закриті та відкриті на відкритих експозиційних зонах, зону конгресів, елементи ландшафтної організації, інженерної інфраструктури та благоустрою, зручні під'їзди, автостоянки відвідувачів та персоналу, зони для відпочинку.

Виставковий комплекс довів свою економічну раціональність перед великим павільйоном. Тому що такий комплекс легше та дешевше побудувати. Відомо, що виставки демонструють технічний, економічний, інноваційний, промисловий, культурний розвиток суспільства. Отже, їх архітектура та образ повинні базуватися на прогресивних методах архітектурного проектування й будівництва. Для того, щоб виставкові комплекси стали постійно діючими, економічно доцільними, ефективними необхідно закладати у генеральний план можливість їх реконструкції та розширення .

Важлива вимога для правильного функціонування виставкового комплексу – це розташування поруч із великим містом. Так як виставкова будівля щільно зв'язана з різноманітними організаціями, людськими потоками, адміністративними та освітньо-культурними філіями, транспортним сполученням. Доцільно приєднувати до виставкового комплексу ландшафтну територію, яка збагачує загальне сприйняття виставки, в тому числі організовує місця для відпочинку відвідувачів.

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

Необхідно виділити чотири види розміщення виставкових комплексів в міській забудові: в історичному центрі міста; в структурі міської забудови; в рекреаційній зоні міста; в передмісті.

Основні типи планувальних схем генеральних планів виставкових комплексів:

1. Регулярно-осьовий.
2. Радіально-кільцевий.
3. Вільний.
4. Комбінований.

Необхідно зазначити, що експозиція повинна розташовуватись не тільки у будівлі. Для її розташування потрібно активно використовувати відкриті площі, яких повинно бути в межах 50% від закритої площі. На відкритій зоні демонструються техніка, великогабаритні машини та механізми, ландшафтні об'єкти, скульптури тощо. Ландшафтна територія з водоймами та озелененням входить до загальної експозиційної площі виставки, яка в той же час виконує роль місць релаксації та відпочинку. Важливою вимогою при містобудівній організації виставкового комплексу є забезпечення чіткої та правильної організації транспортного руху автомобілів відвідувачів, вантажного, службового транспорту, пішохідного руху відвідувачів, обслуговуючого персоналу в цілому.

При проектуванні генерального плану першочергово потрібно розробити функціональне зонування виставкового комплексу.

Функціональна структура виставкового комплексу:

1. Вхідні вузли: головний вхід, додаткові входи, розділення пішохідного і транспортного руху, каси, інформаційний центр, площа для накопичення людей.

2. Транспортні та пішохідні зв'язки. Значна територія комплексу відводиться під рух вантажного транспорту. Зальна площа під рух транспорту може займати 40-50% від всієї території комплексу. Потрібно жорстко розмежовувати пішохідні та транспортні маршрути.

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

5. Адміністративна зона – її площа орієнтовно 10% від закритої виставкової площі.

6. Відкрита експозиція.

7. Зона конгрес-центру (конференц-зали).

8. Господарська зона.

9. Технічні приміщення.

10. Заклади громадського харчування (кафе, бари, ресторани).

11. Резервні площі.

12. Елементи ландшафту і благоустрою.

2.2. Функціонально-планувальне та конструктивне вирішення виставкових комплексів.

При проектуванні виставкового комплексу необхідно враховувати одну з важливих вимог – це гнучкість планування, яка забезпечує універсальне використання виставкового простору. Одне з головних завдань при цьому це максимальне зниження різних витрат: будівельних та інших матеріалів, часу, праці, коштів, можливість легко адаптувати простір під різні виставкові потреби залежно від тематики, зручність та легкість використання простору. Можна виділити три базові прийоми переобладнання виставкового простору на основі його варіативності та мобільності:

Перший прийом – має місцевий (локальний) характер, це трансформація різних приміщень, переобладнання виставкових площ у конференхоли та навпаки, використання допоміжних приміщень для виставкових цілей.

Другий прийом - це збільшення виставкової площі за рахунок прибудови та приєднання додаткових виставкових чарунок.

Третій прийом - резервування площ. На генеральному плані передбачається додаткові площі та території, які за потреби можуть бути використані під виставкові.

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

Види трансформації основних приміщень

Забезпечити трансформацію виставкової площі допомагають збірно-розбірні конструкції, що допомагає сприймати експозиції з різних сторін, робити двоповерхові виставкові зони. Такі конструкції забезпечують варіативність та гнучкість простору виставки, дають можливість роз'єднати або об'єднати виставкові площі між собою залежно від характеру виставки.

Трансформація допоміжних приміщень. При розплануванні виставкових комплексів доцільним є максимальне використання обслуговуючих та допоміжних приміщень. В цілому такі приміщення займають 30% площі. Це лекційні зали, зали для проведення конференцій, майстер-класів, зон переговорів та коворкінгу, лаунж зони, кафе та ін. Отже, організація зручного та органічного виставкового простору, об'єднання його виставкових зон. Їх поділ на автономне використання без перешкод є одним з важливих принципів розпланування та побудови такого типу будівель. Для реалізації такого сценарію необхідно мати розбірно-розбірні конструкції, складні перегородки, які дають можливість швидко трансформувати простір залежно від потреб та вимог.

Трансформація залу для глядачів – важливо запроєктувати зал таким чином, щоб можна було передбачити зміну його розмірів залежно від необхідної місткості для проведення конференцій, семінарів, нарад та ін. Крім того, в кулуарах та зонах відпочинку можливо додаткова організація невеликих виставкових зон.

Функціонально-планувальне вирішення виставкових комплексів повинно забезпечити можливість зміни тематики виставки та кількості експонатів. Це надає простору універсального характеру та гнучкості на основі трансформації.

Розпланування виставкового об'єкту повинно відповідати: характеру виставки та експонатів, що представляються, єдиному задуму показу, тематичному плану, чіткому функціональному зонуванню, що полегшує орієнтацію відвідувачів, раціональну та продуману організацію.

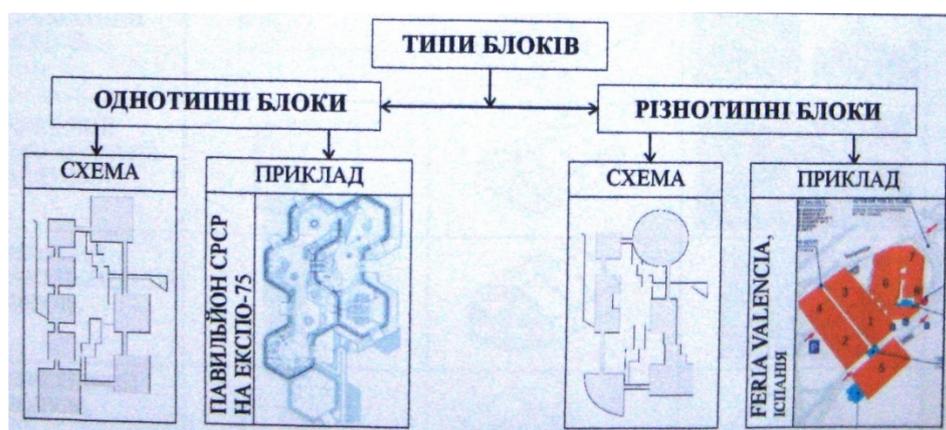
										Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат						

601-АД 11394005 ПЗ

виставковими залами-галереями (Палац виставок у Парижі); з вільним розміщенням виставкових площ (павільйони США й ФРН на 'ЕКС ПО-67). При цьому досягається максимальна відкритість та гнучкість внутрішнього виставкового простору, яка забезпечує кращу орієнтацію відвідувачів.

Децентралізовані виставкові комплекси – це блокуване розташування окремих об'ємів. При цьому стоїть задача організувати відокремлені виставкові об'єми за тематикою. Характер виставкового заходу диктує особливості розташування таких блоків: компактне або вільне.

Компактні блокові схеми – мають різнотипні блоки, різну поверховість, різний за площею і висотою експозиційний простір. Частим вирішенням такого прийому є розташування навколо одного цільного ядра. Такі блоки можуть об'єднуватись за рахунок переходів.

серед однорідних предметів, ми фіксуємо на ньому увагу. Значення провідних експонатів може бути підкреслено їхнім розташуванням у центрі залу, стіни або стенда.

Передбачаючи графік руху відвідувачів, для «вузлових» експонатів вигідно відводити місця, перпендикулярні руху, як найбільш сприятливі для сприйняття. Кути залів зручні для експонування невеликих предметів і картин, тому що відвідувачі можуть близько підійти до них, не заважаючи іншим. Інший ефективний прийом пов'язаний з демонстрацією експонатів перед сидячими відвідувачами.

3. *Створення вільного простору навколо експонатів.* Експозиційна площа, цілком зайнята об'ємними й площинними матеріалами, перетворюється в такий конгломерат форм і кольору, що важко розглянути ізолювано кожний предмет. Як показують спостереження, відвідувачі зупиняються біля експонатів, розміщених окремо, і звичайно проходять повз ті ж предмети, розташовані групою.

В експозиції картин оптимальні співвідношення сумарної площі вільного простору і площі експозиційного поясу 1:2. Центр картин, що вертикально розвішуються, повинен перебувати на рівні очей відвідувачів (150 см).

Для виділення окремих творів навколо них залишають значно більший простір або розташовують ізолювано від інших, іноді відводячи під більш мальовничі полотна цілу стіну. Це прийом широко застосовується для тих експонатів, коли необхідно підкреслити їхню значимість. Концентрація уваги на певних об'єктах сприяє виключенню з поля зору інших предметів.

4. *Контрастне вирішення за кольором, розмірами і оформленню.* Композиційний ансамбль виставки складається з експонатів, різних за формою й масштабам. Зіставлення предметів по ступеню яскравості, кольору й фактурі матеріалів служить для виявлення характерних об'єктів, для чого створюється чітка відмінність між предметом і тлом.

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

3.3. Прийоми архітектурно-планувальної організації виставкових комплексів.

Одна з важливих вимог, що висуваються до виставкових комплексів – це гнучкість внутрішнього розпланування. Ця вимога пов'язана з універсальним використанням основних приміщень. Завдання гнучкого розпланування – полегшити та спростити процеси пристосування та знизити на скільки можливо затрати коштів, матеріалів та часу на відновлення та модернізацію будівель і приведення їх у відповідність до нових сучасних вимог.

Функціонально-планувальна модель виставкових комплексів та схема потоків руху людей є важливою складовою проектування таких об'єктів. Основні системи забудови виставкових комплексів – централізована, блочна, павільйонна та змішана. Об'ємно-планувальні вимоги створюються на основі забезпечення гнучкості планувальних рішень.

Важливим є освітлення виставкових залів. Класифікація видів освітлювальних приладів для виставкових залів наступна: світильники прямого світла, що включає в себе споти та універсальні світильники, світильники розсіяного світла, такі як куля молочного скла та світодіод, схований у ніші, світильники відбитого скла, такі як люменесцентні лампи. Кожен із цих видів світильників може зустрічатися в конференц-залах, рекреаціях, приміщеннях громадського харчування, коридорах, вестибюлях.

Виявлені засоби виділення вузлового експонату такі як місце розташування, освітлення, розмір. Сформульовані принципи і прийоми знайшли втілення у розробці проектної пропозиції.

Виявлені основні принципи архітектурно-дизайнерської організації виставкових комплексів, до яких віднесено такі: гнучкість функціональної диференціації, доступність, естетична виразність, містобудівна виразність, універсальність. Сформульовані основні прийоми, це – трансформація, розділення функціональних зон, функціонально-планувальна доступність, оптимізація, акценти. Необхідним є дотримання містобудівних норм,

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

функціональний зв'язок виставкового центру із генеральним планом міста, вдало вирішена архітектурна та образна ідея, яка підпорядковується композиційній ідеї архітектурного середовища, економічна доцільність ділянки забудови, транспортна доступність та рівень інфраструктури.

Структура виставкової будівлі включає ті самі групи приміщень, що і музеїні будівлі. Це приміщення для обслуговування відвідувачів, експозиційна зона, адміністративні та службові приміщення. Приміщення для зберігання у виставкових будівлях незначні за площею та не відіграють такої ролі, як у музеях.

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ:

1. Виставкова діяльність є однією з найдинамічніших сфер сучасної світової економіки, оскільки вона відіграє важливу роль у зміцненні міжнародних зв'язків, внутрішньої і зовнішньої торгівлі, пропаганді нових технологій та нових видів продукції, стимулює закріплення позитивних структурних змін в економіці, сприяє науково-технічному та технологічному оновленню вітчизняного виробництва.

2. Визначені фактори, що впливають на організацію виставкових центрів: природно-кліматичні, що включає в себе клімат, рельєф, географічну широту, природні ресурси, естетичні такі як індивідуальне вподобання, відповідність наповнення плану до функції, психофізіологічні - ергономічна відповідність середовища, захист від негативних проявів зовнішнього середовища, особливості соціальних відносин, комфортність умов праці, містобудівні та функціонально-планувальні, соціально-економічні, санітарно-гігієнічні.

3. Встановлені типологічні особливості та класифікація виставкових центрів: за географічним складом експонентів (залежно від того, які країни/регіони вони представляють), за тематичною(галузевою) ознакою, за значущістю заходу для економіки міста/регіону/країни, за часом функціонування (залежно від тривалості роботи).

4. Визначені сучасні вимоги до функціонально-планувальних рішень виставкових комплексів. З'ясовано функціональне зонування території центрів.

5. Визначено формування та розвиток виставкових центрів і внутрішніх функціональних зв'язків між окремими структурними елементами виставкових об'єктів.

6. Визначені прийоми архітектурно-образного вирішення за композицією об'єму: діагональне, статичне, динамічне криволінійне та змішане. Визначені прийоми об'ємно-просторового вирішення виставкових будівель: компактний, блоково-сегментний, диференційований. Визначені

										Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат						

601-АД 11394005 ПЗ

композиційні прийоми організації генерального плану виставкових центрів: лінійно-осьова з угрупованням павільйонів на одній або декількох магістралях, концентрична з переважанням єдиного композиційного центру, вільна з урахуванням рельєфу місцевості та природного оточення, змішана з використання різних видів композиційних прийомів.

7. Визначені засоби художньої виразності експонату, до яких віднесено колір, розмір, місце розташування, освітлення, динаміка. При цьому необхідним є використання зрозумілих для сприйняття форм синтезу мистецтв в інтер'єрах, відповідність колористичного оформлення інтер'єру з урахуванням психології сприйняття кольорів, створення єдиного художньо-композиційного образу просторового середовища з урахуванням масштабу і психологічного сприйняття простору.

8. Встановлено, що приміщення виставкового простору складається з функціональних зон: експозиційна, транзитна, тимчасового спостереження, зона відпочинку, офіційна. Гнучкість внутрішнього планування – одна з основних вимог, що висуваються до виставкових центрів та нерозривно пов'язана з універсальним використанням основних приміщень.

9. Визначені прийоми архітектурно-планувальної організації виставкових центрів, до яких віднесені: гнучкість функціональної диференціації, доступність, естетична виразність, містобудівна виразність, універсальність.

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

АРХІТЕКТУРНО-ПРОЄКТНА ЧАСТИНА

Виконав: ст. гр. 601-АД Какотін Т.Г.

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

1. Загальна концепція.

Будівля виставкового комплексу виконана в сучасних формах, що поєднує функціональність із естетичним виразом. Її дизайн орієнтований на багатофункціональність, із домінуючими прямими лініями та геометричними формами, що робить її універсальною для використання як виставковий чи громадський простір.

2. Містобудівне обґрунтування.

Територія для розміщення об'єкта проектування знаходиться в Київському районі м. Полтава. З однієї сторони територія прилягає до вулиці Решетилівська. Має достатнє транспортне сполучення з транспортною інфраструктурою міста. Поруч знаходиться зупинка громадського транспорту на кільцевий маршрут міста Полтави. Поруч з цією територією зі східної сторони розташовано ТРЦ «Екватор», що в минулому також був промисловим підприємством. З південної сторони розміщено житлову забудову. Із західної сторони території розташовано інші корпуси заводу «Хіммаш», промислова територія продовжується впритул до заводу ГРЛ, який зараз перебуває в аварійному стані та потребує знесення.

В радянські часи на території знаходився великий промисловий вузол міста, зокрема Полтавський завод хімічного машинобудування – «Хіммаш». Будівництво заводу було розпочато у 1964 році. Завод став найбільшим у СРСР підприємством із випуску великогабаритного емальованого обладнання для хімічної промисловості. 1967 року завод розпочав свою роботу. Але в пострадянський період завод поступово припинив своє функціонування. На сьогодні деякі його корпуси приватизовані, в них розташоване ТОВ «Полтававагон».

Таким чином, для обґрунтування вибраної території вибрані наступні фактори:

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

службового персоналу. Із вулиці Решетилівської організовано пішохідний зв'язок до будівлі виставкового комплексу, якій забезпечує підхід із зупинки громадського транспорту.

Генеральний план поділено на такі функціональні зони: зона автостоянок, зона розвантаження, пішохідна зона, зона благоустрою та озеленення, зона відкритих експозиційних майданчиків.

Вздовж будівлі передбачено широку пішохідну дорогу шириною 12 м, яка служить накопичувальним майданчиком та організовує три входи вздовж головного фасаду. З торцевого фасаду виставкового комплексу передбачено вхід до блоку конференц-залів та закладу громадського харчування (кафе).

На території передбачено озеленення та благоустрій. Благоустрій включає лави, мощення, малі архітектурні форми, фонтани та штучні водойми, ліхтарі та ін. Крім того на території виставкового комплексу передбачено розташування відкритих експозиційних площадок для показу великогабаритної експозиції, скульптур та ін.

3. Функціонально-планувальне вирішення виставкового комплексу.

На сьогодні будівля не функціонує за первісним призначенням та перебуває у занедбаному стані.

Функціональне призначення будівлі у радянські часи – виробництво. Тут розташовувався завод «Хіммаш», який займався виготовленням промислової продукції та продукції для населення. Після розпаду радянського союзу будівля поступово занепала. Але на основі візуального обстеження можна зробити висновок, що стан збереження конструктивної системи, колон та ферм дає можливість її оновити, «вдихнути нове життя», наситити новими сучасними функціями. Таким чином, будівля та прилягаюча до неї територія не будуть «мертвою зоною» в структурі міста, а створять нові креативні

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

простори для міста і, навіть, ширше. Так як існуючі об'єми та площі дають можливість перетворити її у достатньо значний виставковий комплекс, який може обслуговувати не тільки місто, але й область, і, за потреби, залежно від масштабу заходу, всю країну.

Тому проєктом реконструкції прийняте рішення розміщення в будівлі заводу виставкового комплексу. Будівля має один поверх. Планувальним рішенням передбачено розділення будівлі на чотири основні функціональні блоки. Три блоки виставкові. Кожен з них має автономний вхід з групою допоміжних приміщень: вестибюль, інформаційна стійка, гардеробна та санітарні вузли, включаючи санітарний вузол для МГН.

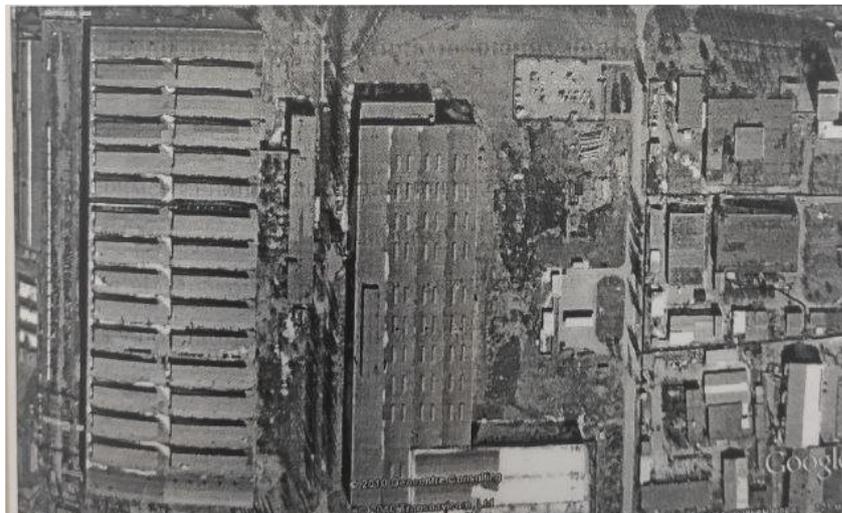

Схема розташування будівлі заводу «Хіммаш» у м. Полтава по вул. Решетилівська

Вздовж фасаду з правої та з лівої сторони від вхідних блоків розташовані лаунж зони та прилягаючі до них підсобні та службові приміщення. До лаунж зони прилягає бар. Лаунж зони обладнанні необхідним предметним наповненням.

Виставкові простори значної площі дають можливість розташування різних видів експонатів. Проєктом передбачено можливість гнучкого використання, трансформація виставкових зон за рахунок переставних перегородок, стендів та обладнання. Є можливість відокремлення

										Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат						

601-АД 11394005 ПЗ

3. Фасадне рішення:

- **Головний акцент:** На сьогодні фасадні елементи знаходяться у амортизованому стані. Тому проєктом прийнято рішення модернізації фасаду. Всі фасадні елементи пропонується демонтувати і розробити новий сучасний фасад, використавши скло, ребра та панелі.

На даху будівлі розміщено панельні ліхтарі, що забезпечують освітлення залів будівлі. Проєктом передбачено на основі аналізу та амортизації або їх збереження, або заміна на нові.

Схема розташування будівлі заводу «Хіммаш» у м. Полтава по вул. Решетилівська

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

- **Матеріали:** Використання металу й скла відповідає концепціям сталого розвитку через їхню довговічність та можливість вторинної переробки.

6. Архітектурна символіка:

Будівля символізує відкритість та інноваційність завдяки простоті форми й прозорості конструкцій. Це ідеально для об'єкта, що має бути осередком комунікацій, виставок і сучасних заходів.

АРХІТЕКТУРНІ КОНСТРУКЦІЇ

Виконав: ст. гр. 601-АД Какотін Т.Г.

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

Загальне конструктивне вирішення об'єкту

Будівля має такі габарити: 312 м х 192 м, крок колон 12 м, прив'язка колон 250 мм. Будівлю можна поділити на 2 великих блоки. 1 – основний (закритий) з 4 меншими блоками. Один з них блок конференц залів та кафе, а інші 3 бкоки виставкових залів з трансформованими стінами. Розмір: 312 м х 98 м і він є основним. Інший великий блок – це відкрита виставка на повітрі. Розмір: 48 м х 144 м, і він врізається у основний блок.

По зовнішніх гранях встановлені фахверкові колони кроком 12 м для кріплення підвісних стін фасадів. Сама будівля складається з наступних конструктивних елементів: окремого фундаменту під кожен колону, двогілкових колон, які мають отвори в підкрановій частині, підкранова балка двотаврової форми перерізу, розкісної ферми 24 м, ребристої плити покриття 12 м.

Жорсткість будівлі забезпечується роботою поперечних рам у поперечному напрямку. У поздовжньому напрямку жорсткість забезпечується роботою жорсткого диска покриття, жорстким з'єднанням колон, що окремо стоять, в фундаменті і вертикальними зв'язками жорсткості, які встановлюють

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

між колонами в кожному температурно-деформаційному шві. Зв'язку-портального вигляду.

Температурні шви ділять будинок на два блоки по надземній частині. Встановлено вони на відстані 156 м як для неопалювальної будівлі.

Колони мають розширення для спирання підкранових балок. Крани з підкрановими балками були демонтовані через непотрібність.

Висота то підкранового виступу 10600. Висота колон 16200. Висота будівлі 20 м.

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

- Монолітний фундамент стаканного типу повинен бути обов'язково армований. При цьому товщина навколишнього арматурний каркас бетонного розчину повинна бути, мінімально, 3см.

- Неприпустимо оголення арматурного каркаса на готових залізобетонних конструкціях. Подібні браковані елементи при спорудженні фундаменту застосовувати не можна, ні в якому разі.

- Коли при прийманні елементів фундаменту, в них виявляються тріщини, які по своїй ширині перевищують 0.1 міліметра, замовник має повне право вимагати заміни такої бракованої конструкції.

Фундаменти опорно стовпчасті, мають ряд переваг. Відрізняються надійністю і довгим терміном експлуатації; Однаково підходять практично для всіх видів ґрунту (винятком є хіба що пучінисті ґрунту) і для будь-якого типу ландшафту; • Опора фундаментна стовпчастого типу відрізняється досить низькою ціною зведення. Тому, вибираючи цей варіант, можна істотно заощадити; • При будівництві даного типу фундаменту підготовчий етап не займе багато часу: Відрізняється мінімальної швидкістю проведення будівельних робіт. Характеризується простотою монтажу в будь-яку погоду і високою гідроізоляцією;

Фундамент стовпчастого типу під колони дозволяє отримати надійну основу для будівель будь-якого призначення, незалежно від її розмірів. А технологія виготовлення його елементів і монтажу відрізняється простотою, що дозволяє істотно скоротити термін всього будівництва.

Підлога

Метод вважається універсальним, застосовується на всіх типах ґрунтах незалежно від зони розташування ґрунтових вод. Для заливки використовується бетон марки не нижче М300, якщо навантаження на підлогу великі, а фізичні показники ґрунтів незадовільні, то марка бетону збільшується і обов'язково використовується армована сітка.

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

альтернативний шлях створення скляних фасадів у другій половині ХХ століття виникли і почали розвиватися більш складні системи з просторово розвиненим каркасом і відсутністю розділяють скляні панелі непрозорих елементів. У них використовуються сучасні матеріали та новітні методики розрахунку. Ці системи отримали назву планарних від англійського слова planar - «плоский».

Вентиляція

Для встановлення оптимального мікроклімату в приміщеннях будівлі використовуються припливні і витяжні системи:

системи рекуперації повітря (в залежності від пори року використання такої системи кондиціонування будівлі дозволяє економити 40-70% електроенергії і газу);

системи очищення повітря різного класу (для медичних установ можливе використання в системі вентиляції будівлі бактеріологічних фільтрів);

системи осушення / зволоження (використовуються при необхідності підтримки системою кондиціонування будівлі заданих параметрів вологості повітря);

системи аерації і деаерації (можливе використання в системі вентиляції та кондиціонування будівлі широкого ряду ароматизаторів в комерційних цілях або вибіркове усунення небажаних запахів).

В санвузлах передбачено влаштування вентиляційних каналів.

Двері

Для акцентування уваги відвідувачів на вході в будівлі використано скляну вхідну групу з розпашними дверима.

Скляна вхідна група складна конструкція з нерухомих частин скла, включає скляні двері і перегородки або цілий комплекс вхідних скляних дверей разом з глухими перегородками, що є входом і виходом в конкретний блок (приміщення).

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

Для виготовлення скляних вхідних груп використовують гартоване скло або триплекс (ламіноване скло) в поєднанні з алюмінієвими конструкціями. Гартоване скло характеризується високою міцністю та безпекою (міцність загартованого скла в 5-6 разів вища ніж у звичайного: воно стійке до ударів, вигинання і перепадів температур, при руйнуванні кришиться на дрібні шматки круглої форми не утворюючи гострих кромки). В свою чергу, триплекс складається з кількох частин скла, склеєних по всій площі між собою за допомогою прозорої органічної смоли. Таке скло при руйнуванні не розсипається, а всі осколки залишаються на плівці, скло в конструкції продовжує виконувати свою функцію. Поєднання скла і алюмінію забезпечує скляним вхідним групам зовнішню легкість і елегантність, міцність і довговічність, підвищену опірність корозії і перепадам температур. можливість монтажу конструкції в досить швидкі терміни. Товщини скла: 8-12 мм.

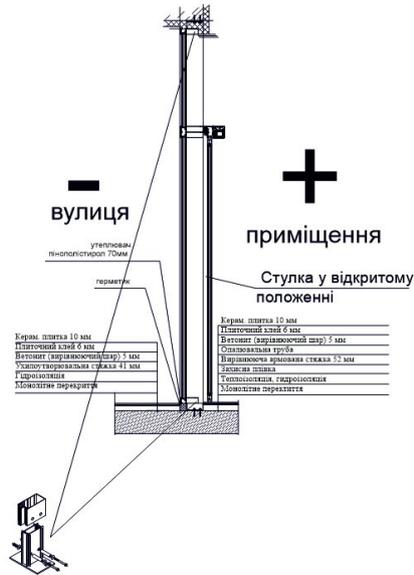
Основними характеристиками розпашних скляних дверей є:

- висока міцність;
- хороша шумоізоляція;
- стійкість до механічних дій;
- зручність в експлуатації;
- відмінно підходять для вологих приміщень;
- гармонійно вписуються у будь-який інтер'єр;

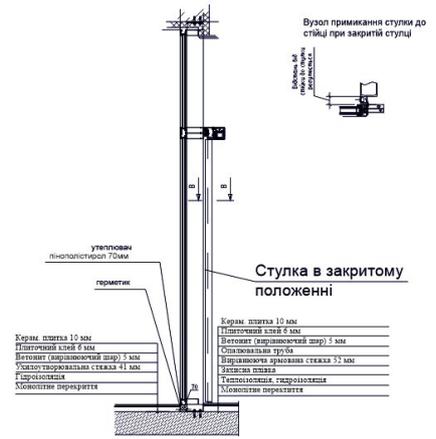
Кріпляться розпашні скляні двері за допомогою двох або трьох (у разі широких полотен) бічних петель (петлі обертаються на осях), як до стіни дверного прорізу, так і в дверну коробку. Товщини скла. 8-12 мм або триплекс.

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

Стулка у відкритому положенні

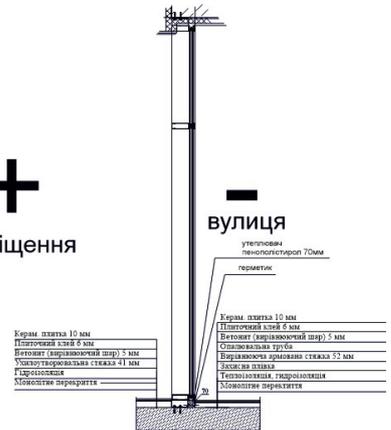
Стулка в закритому положенні

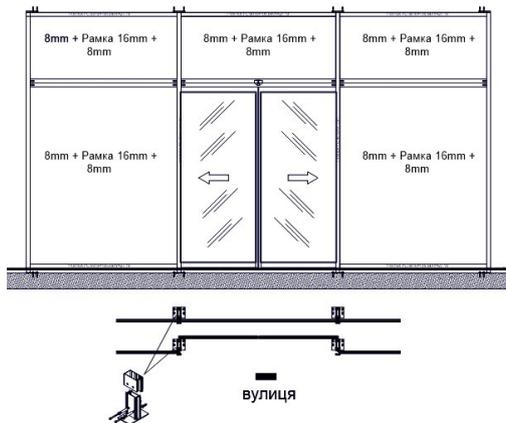
ПЛАН ВСТАНОВЛЕННЯ ВІТРАЖА

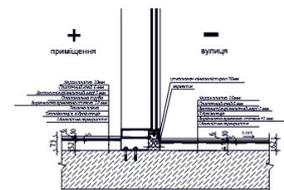
приміщення

ФАСАД З ВУЛИЦІ

Вузли примикання конструкції вітража до існуючих колон і стін

ІНЖЕНЕРНИЙ БЛАГОУСТРІЙ ТЕРИТОРІЇ ТА ТРАНСПОРТ

Виконав: ст. гр. 603-АД Какотін Т.Г.

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

додано об'їзду дорогу шириною 7 м навколо будівлі для можливості проїзду пожежної машини;

пішохідні доріжки з твердим покриттям шириною 3м для евакуації відвідувачів від пожежних виходів.

Благоустрій об'єкту дослідження

Елементами благоустрою території є:

1. Покриття тротуарів, пішохідних зон, доріг, підїздів відповідно до діючих нормативних документів;
2. Зелені насадження на території, галявинах, озеленених просторах.
3. Засоби та обладнання зовнішнього освітлення
4. Зовнішня реклама, сітілайти.
5. Інженерний захист території;
6. Елементи майданчиків для відпочинку.
7. Штучні водойми, фонтани.
8. Малі архітектурні форми;
9. Лавки.

Уся територія виставкового центру забезпечена необхідними об'єктами інженерного благоустрою. Пішохідні доріжки мають тверде покриття з тротуарної плитки. Освітлення території здійснюється ліхтарями, розташованими вздовж доріжок.

Конструкція мощення:

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

- 1 - Тротуарний камінь.
- 2- Монтажний шар з піска і цементу.
- 3- Виравнюючий шар з піска.
- 4 - Щебінь.
- 5 – Грунт

Планування та благоустрій можна визначити по пунктах:

1. Композиційна структура:

Виставковий комплекс: Головна архітектурна споруда займає домінуючу позицію, довга форма підкреслює протяжність простору. Її розташування в центрі підпорядковує весь ландшафтний дизайн.

Додаткові об'єкти: Є інші великі й об'ємні будівлі на задньому плані, які можуть виконувати функцію технічних приміщень, складів або додаткових павільйонів.

2. Ландшафтний дизайн:

Газони: Простір навколо будівлі має чітко окреслені газони, які розмежовані доріжками. Це підкреслює порядок, хоча і деяких місця й асиметрію в оформленні території.

Доріжки: Використані лінійні доріжки, які перетинаються в точках, створюючи геометричний малюнок. Це вказує на зручну навігацію і можливість правильного використання території.

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

Варіанти мощення

Водні елементи: Наявність кількох водойм надає простору рефлексивності. Вони не лише естетично прикрашають територію, але й створюють комфортний мікроклімат.

3. Зонування території:

Передня зона: Оформлена як громадський простір із великими відкритими газонами. Тут можуть бути місця для відпочинку, тимчасових інсталяцій чи виставок.

Центральна зона: Головна будівля виконує основну функцію – експозиційну чи адміністративну. Її просторове рішення продумане для багатофункціональності, авже простір легко трансформується.

Задня зона: Можливо, технічна або службова частина, яка відокремлена від основної будівлі.

4. Ергономіка:

Вхідні шляхи: Входи організовані логічно, доріжки ведуть від периферійних зон до головної будівлі.

Проїзди: Паралельні під'їзні шляхи створюють можливість організації транспортного потоку для відвідувачів або службового транспорту.

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

5. Сильні сторони плану:

Гармонійне поєднання будівлі та ландшафту.

Чіткість зонування дозволяє використовувати простір багатофункціонально.

Сучасний підхід до організації території з урахуванням екологічності.

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

ДИЗАЙН СЕРЕДОВИЩА

Виконав: ст. гр. 601-АД Какотін Т.Г.

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

- **Зручність руху:** Широкі доріжки та розмічені зони руху дозволяють уникнути скупчень людей навіть під час пікових годин.
- **Організація руху:** Зручна навігація, яка дозволяє легко орієнтуватися в просторі (наприклад, через вказівники чи інтерактивні мапи).

5. Візуальні особливості

- **Стиль архітектури:** Сучасний стиль із мінімалістичними елементами. Використання скла, металу та бетону підкреслює технологічність і актуальність об'єкта.
- **Колірна гама:** Нейтральна палітра (білий, сірий, чорний) поєднується з яскравими акцентами в деталях (наприклад, декоративних елементах або освітленні).
- **Освітлення:** Система освітлення виконує не лише функціональну, але й декоративну роль, акцентуючи увагу на архітектурі та окремих елементах середовища.

6. Екологічність

- **Стійкі матеріали:** У дизайні використані матеріали, які відповідають принципам екологічної архітектури.
- **Збереження природних зон:** Інтегровані природні елементи (дерева, водойми), вони гармонійно поєднуються з архітектурним середовищем.

7. Символіка та вплив на громаду

- **Репрезентація:** Архітектура комплексу може відображати його функцію як місця для міжнародних виставок або культурних заходів.
- **Залученість громади:** Відкриті зони та універсальність дизайну сприяють використанню простору не лише для виставок, але й для інших соціальних активностей.

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		

19. Сьомкін В. В. Основні положення “Концепції” виставково-ярмаркової діяльності в Україні (обґрунтування та перспективи) / В. В. Сьомкін // Виставки і ярмарки – в Україні і за кордоном. – 1997. – № 7. – С. 4-15.
20. Новосельчук Н.Є. Дизайн інтер'єру: навчальний посібник для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» / Н.Є. Новосельчук; за заг. ред. Н.Є. Новосельчук. – Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2020. – 165 с.: іл. <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/8760>
21. Новосельчук Н.Є. Ілюзія як засіб створення сучасного дизайну інтер'єру / Архітектурна освіта і наука в Україні та світі: досвід і перспективи розвитку [монографія] / редкол. О.Л. Михайлишин (голова), П.А. Ричков, Н.В. Лушнікова та ін. – Рівне: ФОРМАТ-А, 2019. – С. 156-162. <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/8689>
22. Новосельчук Н.Є. Використання інноваційних та екологічних матеріалів в дизайні інтер'єру / Н.Є. Новосельчук // Академічна й університетська наука: результати та перспективи : зб. наук. пр. за матеріалами XVI Міжнар. наук.-практ. конф., 12 – 13 груд. 2023 р. – Полтава : Нац. ун-т ім. Юрія Кондратюка, 2023. – С. 70–71. <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/14229>

					601-АД 11394005 ПЗ	Арк
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		